

Medlemsblad för
Boden
Överluleå
Forskarförening

N. o 2

ÅRGÅNG 6

APRIL 1997

N:r 27.

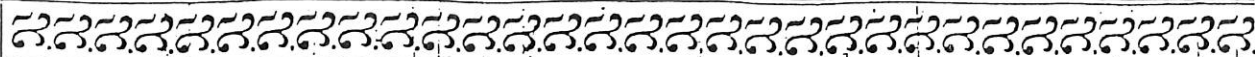
Boden

1900

Torsdagen den 5 Juli.

Luleå, Hallman & Sjölin's boktryckeriaktiebolag, 1900.

Organ för Bodens municipalsamhälle
med omnäjd

Styrelse och övriga funktionärer för Boden Överluleå ForskarFörening

Föreningens adress: c/o Sandberg, Kålrotsv 11, 961 47 Boden.

Tfn till forskarrummet: 0921-504 13

Postgiro: 1 57 58-6

Ordförande	Björn Fredriksson , Nipvägen 18, 961 44 Boden	tfn: 0921-653 15
V. ordförande	Kristina Öhman , Prinsg 25, 961 31 Boden	tfn: 0921-159 79
Sekreterare	Ewa Sandberg , Kålrotsv 11, 961 47 Boden	tfn: 0921-722 74
Kassör	Gun-Marie Åkerström , Kvarng 17, 961 64 Boden	tfn: 0921-182 02
Ledamot	Solveig Burström , Strutsg 8, 961 74 Boden	tfn: 0921-146 49
Styrelsesuppleanter	Constance Rutberg , Svartbyv, 10 D, 961 37 Boden	tfn: 0921-163 11
	Ebba Nilsson Bergström , Kungsg 14 A, 961 31 Boden	tfn: 0921-132 40
Valberedning:	Linnea Vesterberg , Buddbyvägen 41, 961 42 Boden	tfn: 0921-600 75
	Valdemar Gustafsson , Hermelinsg 25, 961 74 Boden	tfn: 0921-144 51
	Anna-Maria Perzon , Karetv 24, 961 42 Boden	tfn: 0921-533 33
Revisorer	Carl Lennart Perzon , Karetv 24, 961 42 Boden	tfn: 0921-533 33
	Sixten Sandberg , Österby 950, 961 95 Boden	tfn: 0928-401 32
Revisorssuppleanter	Brita Lundman , Domarv 17, 961 39 Boden	tfn: 0921-138 79
	Herman Wahlberg , Prinsg 31 A, 961 31 Boden	tfn: 0921-109 42
Redaktion: redaktör:	Jeanette Svanberg , Agatv 11, 961 46 Boden	tfn 0921-650 86
	Eila Fredriksson , Nipvägen 18, 961 44 Boden	tfn: 0921-653 15
	Ewa Sandberg , Kålrotsv 11, 961 47 Boden	tfn: 0921-722 74
Bildansvarig:	Rohland Öhman , Prinsg 25, 961 31 Boden	tfn 0921-159 79
Kontaktperson i datafrågor:	Gunnar Glaas , Kvarng 17, 961 64 Boden e-mail: gglaas@kvarngatan17.pp.se.	

INNEHÅLL

Sid 3	Medlemsmöte, Från seklets början
Sid 4-5	Sveriges representanter i Boden
Sid 6-7	Så gjorde farfarsfar, Kommer
Sid 8-9	BÖFF:s 5-åriga historia
Sid 9	Dementi
Sid 10	Rapport från årsmötet, Korsordslösning, Legostadga
Sid 11	Tack, Stackars man
Sid 12-13	Domstolsprotokoll
Sid 13	Skvallerspalt
Sid 14	Att släktforska i Norge, Nya mikrokort, Försäljning
Sid 15	Efterlysningar, Gravstensinventering, Namnförslag, Medl.avgift
Sid 16	Reklam

PLANERAD UTGIVNING AV TIDNINGEN

Medlemsbladet planeras komma ut vecka 36. Manusstopp 15 augusti.
Vecka 45, manusstopp 17 oktober.

KODKORT + NYCKEL

Kodkort till ytterdörren och nyckel till kammaren finns att köpa på Råbäcksgården

Kodkortet kostar 50 kronor och nyckel 80 kronor.

För att köpa dessa fordras att du är medlem i föreningen.

Kodkortet ger tillträde till lokalerna från kl 7.00 till 21.00 alla dagar i veckan.

Nyckeln ger tillträde till kammaren där vi förvarar våra samlingar.

Tag kontakt med någon i styrelsen om du är intresserad.

Medlemsmöte

i Robbgården

* Förbundsstämman
* Renskrivning av kyrkböcker,

Överluleå och Edefors

Onsdagen den 21/5

kl 19.00

Fika vid tillfälle

Välkomna!

Från seklets början

Från 9/12 1889 till 21/1 1905 fanns i Boden en tidning som gavs ut varje vecka. Den hette Bodens tidning och utgivare var J.G.Helin i Luleå. År 1900 var lösnummerpriset 5 öre, och att prenumerera kostade 2 kr per år. Expeditioner, tillika utdelningsställen, fanns hos Carl Svenssons Pappershandel i Boden och Hallman & Helins Boktr.aktiebolag i Luleå. Övriga utdelningsställen var Ad. Bergmans Bokhandel och I.O.Bergqvist butik i Boden samt tre ställen i Luleå. Att annonsera kostade 10 öre per petitrad, dock minst 40 öre. Förlovnings- vigsel- och dödsannonser kostade 1 kr; dödsannons med ram 2 kr; med vers efter radpris.

Sommaren 1900, i början av juli företog riksdagen en resa till norra Norrland. På resan fanns 144 riksdagsmän. De stannade bl.a i Boden, där Överluleå kommun arrangerat mottagandet. Bodens tidnings referat den 5 juli finns att läsa i avskrift på sid 4-5.

Tio månader efter färden utgav J.P. Velander en rimmad berättelse om resan kallad "Färdmannasaga", varur dikten härintill är hämtad.

IV. Norrlands läs.

Väl ljuder talet i Bodens sal;
Med kartor visas,⁸ hur utmärkt val
Till landets hägnad
Där gjorts: hvarje bröst blir då fylldt af fägnad.

Ut rullar en vagnsrad i ängd så grön,⁹
En flotta i solsken styr ut på sjön;
Sen uppåt bergen
Går vägen: då pröfvas i benen märgen.

Men skön är synen från bergens topp:
Den väcker fosterländskt mod och hopp,
Att älfvens vågor
Till värn sig ena med eldgaps lågor.

—♦—
Diverse kopierade urklipp ur Bodens tidning samt kopia av Färdmannasagan finns till påseende ibland våra samlingar i "kammaren".

Sveriges representanter i Boden.

Den varma sommarsolen strålade från en i det närmaste molnfri himmel, under det att en svalkande sommarvind drog fram öfver den vidsträckta slätten, då riksdagsmännen i måndags gästade vårt samhälle. Mottagandet var alltså af naturen själf liksom gynnadt af de bästa förutsättningar.

Den blågula flaggan svajade från både offentliga och enskilda byggnader och gaf intryck åt den fosterländska stämning, som vid detta tillfälle rådde hos alla.

På utsatta klockslag ankommo de eleganta extratåg, som järnvägsstyrelsen ställt till de resandes förfogande, och vid stationen voro komiterade jämte högtidsklädda folkskaror de kära gästerna till mötes.

Efter å järnvägshotellets restaurang intagen frukost uppvaktades riksdagens representanter af en deputation från Pite älfdal, som fick tillfälle att uppläsa och öfverlämna en adress från Piteå stad och landsbygd, rörande den för älfdalen så djupt ingripande frågan om järnvägsförbindelse med stambanan och på samma gång hälsande gästerna välkomna till vårt län.

Vid 11-tiden på förmiddagen höll öfverste G.C:son Bergman ett föredrag för att orientera gästerna före deras utflykter i omnäjden. Därpå delade sig resenärerna i tre afdelningar, som under insiktsfulla ledares anvisning dels per båt dels på skjuts begåfvo sig till de punkter, som erbjödo största intresset. De stortartade utsikterna gjorde det lifligaste intryck på alla.

Efter återkomsten från de olika utsiktsfälten besökte en del af gästerna folkhögskolan.

Kl. ½ 6 e.m. var middagen färdigdukad. Till denna hade, utom folkbuden från första och andra kammaren, Öfver-Luleå kommun äfven inbjudit länets sekreterare och kamrerare, representanter för pressen m.fl., så att skaran uppgick till inemot 300 personer.

Middagen afåts i en provisorisk tillbyggnad till järnvägshotellet och gjorde sina arrangörer all heder. Matsedeln, i typografiskt

hänseende ett litet mästerverk, hvartill utkast gjorts af stationsinspektör H.Trolle, visade på framsidan nederst en tänkt vy från den blifvande fästningen med svenska tretungade fanan blåsande för frisk vind samt ofvantill en utsikt från järnvägsstationen, infattad af med blått och gult lindad tallram. Det inre bjöd ännu på ett par lyckade vyer och dessutom på följande matsedel:

Smörgåsbricka.

Soppa.....Rödvin
Norrbottensslax.....Rhenskt vin
Blandadt kött.....Champagne
Efterrätt.....Madeira - Portvin
Kaffe, avec m.m.

Taffelmusik utfördes under musikdirektören Verner Sundgréns ledning af Norrbottens regementes musikkår enligt följande program:

1. FestmarschHASSELLÖF
2. Lustspels-Ouverture...KÉLER-BÉLA
3. "Carmen Sylva", vals...IVANOVICI
4. Bland Fjällen, romans F.v.HELAND
5. Potp., FågelhandlarenZELLER
6. Menotti, polkaC.KRAUSE
7. Letzte Leibe CsardasGUNGL
8. Svenska Folkvisor, potp. ...BÖHME
9. "Öfver böljan", valsROSAS
10. Defilerings-MarschFLEIGE

Skålarnes rad inleddes af kommunalnämndens ordförande hr J.P.Strandberg, som hälsade gästerna välkomna.

Därefter utbragte landshöfding Husberg en skål för h.m:t konungen, däri han framhöll det goda samförstånd, som städse gjort sig gällande mellan konung och folk, hvilket för honom under de mången gång tunga regeringsbördorna helt visst vore en tröst och en uppmuntran. För honom råder bland hans folk en allmänt utbredd och fördjupad hängifvenhet, som visar att han långt ifrån att vara obekant för sitt folk tvärt om är bekant inom alla trakter, ja ej ens i denna aflägsna landsort är han oss obekant. För ej många år sedan gästade han just dessa byggar vid norra stambanans invigning. Han hade här gjort sig än mera kär genom det initiativ han tagit i en för denna ort viktig fråga, som nyligen funnit sin lyckliga lösning, nämligen Bodensfrågan. Talaren slöt med följande ord: Vi behöfva icke många ord för att utbringa den skål jag åsyftar, mine herrar,

jag ber att få utbringa h.m:t konungens skål.

Skålen följdes af fyrfaldigt hurra och fanfarer, hvarefter de närvarande stående afsjöngo kungssången.

Härpå steg kyrkoherden O.Nordenstam upp och höll ett tal af ungefär följande lydelse:

Mine Herrar!

Jag ber att få yttra några ord å Öfver-Luleå socknemäns vägnar och därmed gifva ett enkelt uttryck åt de tankar och känslor, som röra sig hos oss vid ett tillfälle som detta, då vi se hos oss i samlad trupp en skara af landets representanter i vår riksförsamling.

Ert besök här väcker hos oss de gladaste förhoppningar. Vi betrakta Er som värförebud till en stundande fruktrik sommar, och det är med vårkänslor vi möta Eder i dag. Hvad vårkänslor innebära, det veta vi Norrbottningar bäst, som ha att kampera med snö, is och köld under 8 månader af året.

Vi tro, att Ert besök här skall inleda en ny aera af rik utveckling för vår kära norrbottiska bygd. Hvilka skäl ha vi för dessa förhoppningar? Shakespare har sagt: "Stor är den, som icke rör sig, utan stort det gäller". Hvad landet eger stort ifråga om medborgerlig förtjenst har sin samlingspunkt i riksdagen, och när detta stora rör sig om ett flertal af riksdagsmän, som företar en lång resa till polcirkelns land, då "stort det gäller". Och hvad annat stort gäller det än Norrbottens framtid? Vi veta, att riksdagsmännen resa ej blott "til lyst" utan vilja gå "from sounds to things" och å ort och ställe taga reda på våra behof och utvecklingsmöjligheter för att sedan vid sitt arbete i riksdagen kunna tillgodose desamma. Därför, då riksdagsmännen vilja och kunna främja Norrbottens materiella och kulturella utveckling, är denna dag en de ljusa förhoppningarnes dag. Och vida fält finnas i Norrbotten för realiserande af stora mäns stora tankar, idéer och planer. Vi kunna peka på våra milslånga myrar och odlingsmarker, hvilka blott vänta på odlarens möda för att gifva rika skördar. Vi kunna peka på våra vattenfall, hvilkas kolossala kraft

nu förrinner utan gagn för industriell verksamhet. Vi kunna peka på våra stora berg, hvars inre rikedom väntar på inhemsk förädling. Vi kunna med statistiska tabeller i hand peka på en år för år med stora steg tillväxande befolkning som behöfver ökad andlig vård om den ej skall försjunka i materialism.

Stort det gäller.

Sant är att mycket är gjordt både af riksdagen och på enskildt initiativ. Vi ha järnvägar och äro ej längre isolerade från det öfriga Sverige. Vår samhörighetskänsla med det öfriga Sverige har genom riksdagens sist fattade beslut i befästningsfrågan stärkts. Vi se att moder Svea famnar med sin omsorg äfven sina barn i aflägsna bygder. En löftesrik början! Vi vänta på fortsättningen. "Ätt intet göra halft, är ädle andars art." Och vår lit står till Sveriges riksdag, att den med sin framsynthet och sitt vakna intresse skall göra allt, hvad på den ankommer, för att Norrbotten skall gå en lycklig framtid till möte. I vissheten därom jubla vi redan nu "den ljusnande framtid är vår". I visshet därom höja vi våra glas till en skål för våra ärade gäster, en vördnadens, tacksamhetens och de värliga förhoppningarnes skål.

Landshöfdingen, friherre Palmstierna framförde å riksdagsmännens vägnar ett varmt och hjärtligt tack för den storartade gästfrihet, som kommit riksdagsmänen till del från Öfver-Luleå kommun. Han erinrade om det nyligen fattade Bodensbeslutet i riksdagen och lyckönskade landet till den lyckliga lösning denna fråga erhållit. Denna fästning kom-

me att kraftigt inverka på Öfver-Luleå kommun och på Bodens municipalsamhälle lika väl som den blefve till stöd, för vårt försvar i norr. Tal. önskade, att Bodens försvarare, om en gång - det Gud förbjude - fienden skulle öfverskrida våra östra gränser, måtte hellre sprängas i luften och låta begrafva sig under dess spillror än gifva sig. Tal. slöt med att utbringa en med entusiastiska leverop besvarad skål för fosterlandet.

Härefter spelade musiken "Du gamla, du friska, du fjällhöga Nord", hvilken af publiken stående åhördes.

Öfverste C.O.Bergman uppläste därefter en högstämd dikt af C.D.af Wirsén, hvilken i tryckta exemplar utdelades till samtliga gäster, och hvilken återfinnes å annat ställe i dagens nummer.

Härefter höll friherre Carl Klingspor ett i särdeles väl valda ordalag framfördt tal till landshöfding K.S.Husberg och öfverste C.O.Bergman.

Läroverksadjunkten A.G.Törner utbragte därefter en skål för Norrbotten, hvarvid han bland annat yttrade:

Det gamla talesättet: Norrbotten är de slumrande millionernas land är så till vida en saga nu. Man bör väl fastmer kalla det de vaknande millionernas land, hvarom vi i dag vid åsynen af de rikt lastade malmvagnarne och många andra förhållanden öfvertygats. Detta ger oss den förhoppning, att detta landskap för framtiden må blifva, hvad Amerika hittills varit för oss, samt en exportort äfven för vårt södra och mellersta lands produkter. På så sätt blir vårt Sverige

starkt och rikt. Riksdagen har också genom sina anslagsbeviljanden visat sig hafva detta för sig klart samt den stora betydelsen af detta läns läge såsom en utpost mot våra fiender. Måtte den blifvande fästningen blifva ett starkt lås för denna infartsport! Måtte - - - - Norrbotten, alltjämt fortgå i utveckling! En skål för Norrbotten och dess framtid!

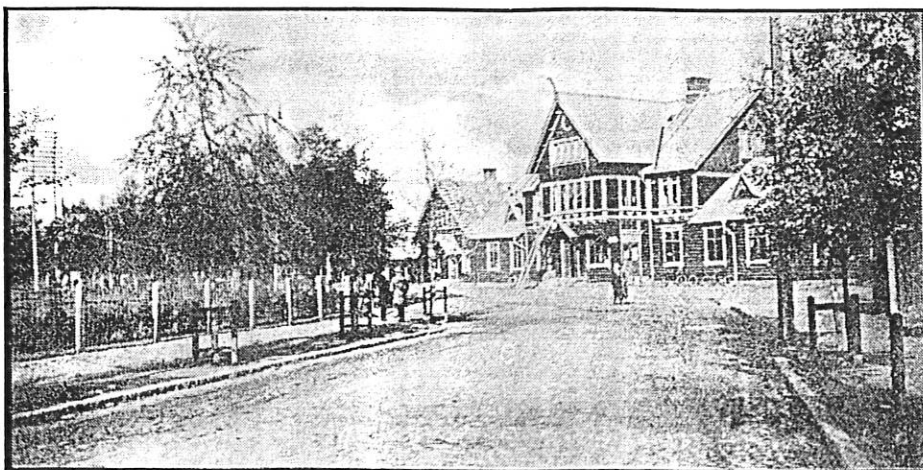
Till sist höjde andra kammarens v.talman konsul V.Swarthling från Norrköping en tacksamhetens skål för dem som i egentligaste mening burit dagens tunga och hetta vid detta tillfälle, nämligen de utsedda värdarna. Dessa sistnämnde voro hrr N.P.Strandberg, J.P.Strandberg, E.Åström, F.Lundström, F.Jansson, G.Björkmansson, N.O.Alm, H.Trolle, E.J.Nordlund, P.Nordlander, E.J.Isaksson och Y.Melander.

* * *

Den animerade stämning, som rådde under hela middagens lopp gaf ett otvetydigt uttryck på det lifliga intresse för orten, resenärerna hyste, och på den belåtenhet, hvilken såväl de som öfriga inbjudna gäster kände, för den verkligen storartade fest, som Öfver-Luleå kommun tillställt för ett värdigt mottagande af landets representanter i riksförsamlingen.

Å bestämd tid skedde vid middagens slut afresan, då de ärade gästerna i de bekvämt inredda boggievagnarne blefvo i tillfälle att efter dagens ansträngningar taga en välbehöflig hvila för att vid uppvaknandet i Gellivare fortsätta sina studier.

* * *

Den absolut äldsta bild jag sett av vår järnvägsstation. Här räcker det inte med 1900-tal. Bilden är från slutet av förra århundradet. Bakom staketet till vänster uppfördes Hotell Bodensia första gången. Där har vi idag ett nytt hotell som heter Good Morning, så traditionen lever vidare.

Så gjorde farfarsfar!

Del 3

av Gunnar Wännman

Först lite om elenergi. År 1914 var den totalt installerade eleffekten i Sverige 170 MW, 1970 var den 7400 MW. Per person är det fråga om en ökning från 30 W till 940 W.

Om vi lägger till den energi som härrör från ved, kol och olja, så får vi 41.000 MW för effektförbrukningen i Sverige 1970. Det svarar mot 7 hk i mekanisk effekt.

7 hk skall jämföras med 0,3 hk år 1914. I det sistnämnda beloppet har då inräknats bidrag från dragdjur och mänskligt muskelarbete.

Det är hög tid att också beröra farfarsmors värld. Basfödan för svenskar under 1800-talet var gröt, salt sill, potatis och hårt bröd. Det bör vi komma ihåg, då vi drömmer oss tillbaka till den gamla goda tiden. Man konserverade kött och fisk genom saltning och torkning.

I mitten av 1800-talet började en viktig förändring att nå de svenska hushållen, och det var järnspisen.

Varje stor mekanisk verkstad, från seklets mitt, hade också ett gjuteri och en inmurad spis blev en stor standardhöjning i många hushåll. Den gav mindre rök, var bränslebesparande, höll värmen länge och kunde också kompletteras med en vattenberedare. Den slutna eldstaden gav emellertid inget ljus. Här kom fotogenlampan så småningom att kompensera den öppna spisens ljus.

När Kristina och Karl-Oskar, som nybyggare på 1850-talet, kom till Minnesota, skaffade de sig spisen "Präriens drottning". Den beskrivs så här av Vilhelm Moberg:

"I de här hålen som stängdes till med dörrar stoppades veden in. Och här var själva kokhålen som var övertäckta med lock och järnringar. På dessa lock sattes kärlen. Ringarna togs av och på allt eftersom man ville ha större eller mindre värme under grytor och pannor. När maten skulle hållas varm, så öppnades inte locket. Det var klipskt påhittat alltihop. Och där underst på spisens lucka var luckan till bakugnen, som kunde nyttjas för småbak.

- - - På en spis av järn kokade maten mycket fortare än på någon annan, för den tog väl var på värmen från elden".

Det fanns en dryck, som tycktes både värma och ge tröst i eländet och det var brännvinet. Det svenska folket var i början på 1800-talet ett försupet folk.

Jag tror i och för sig inte att det gällde min farfarsfar och farfarsmor, fastän de kom från Bjurholmsbygden.

För min släkt är präglad av pietism och väckelsekristendom sedan långliga tider. - Men dock. En liten dikt från Oscar I:s tid lyder så här:

"Kung Oscar sitter på Sveriges tron, och nickar och nickar och runt omkring står hans försupna folk och hickar och hickar".

Sista delen i dikten var sann. Under min farfarsfars barndom t.ex. år 1829, var brännvinskonsumtionen 46 liter per invånare.

Här är det fråga om genomsnitt, där även småbarnen var inräknade. 46 liter! - Det måste innebära att flertalet gick i ett kroniskt rus och bakrus.

Också här - i fråga om folkförfallet - fick Sverige hjälp från Storbritannien - liksom när det gällde industriella impulser, och det finns en koppling mellan dessa båda sidor av samhället.

Jag nämnde tidigare om Samuel Owen, som började göra ångbåtar på Kungsholmen i Stockholm. Han hade brittiska arbetare. För deras skull, tog han till Stockholm en metodistpredikant. År 1830 blev det George Scott. Denne man hade en frejdighet och en organisationsvana förvärvat i Skottland. I Sverige frodades det gamla enhets- och överhets-samhället. Nya organisationer skulle anpassas till den befintliga maktstrukturen. Scott anpassade sig skickligt till denna struktur. Via den brittiska ministern i Stockholm, fick han god kontakt med de svenska makthavarna, bl.a. kungahuset.

George Scott låg bakom bildandet av Svenska Nykterhetssällskapet 1837.

Enligt dess program behövde man inte avhålla sig helt från spriten. Men man skulle vara måttlig. Avhållsamhet började predikas på 1870-talet av IOGT, med rötter i USA. - Men tillbaka till Scott.

Han startade också Svenska Missions-sällskapet. Han drev tidningar, bl.a. Budbäraren och Pietisten. Det finns en koppling mellan hans verksamhet och det som så småningom blev Evangeliska Fosterlandsstiftelsen och Svenska Missionsförbundet. Från honom leder också direkta kontakter till baptist-rörelsen i Sverige.

Vi går tillbaka till den industriella världen. År 1851 ägde den första världsutställningen rum. Det skedde i Kristallpalatset i London. Det blev en

väldig triumf för arrangörslandet. Sveriges insats var dålig. Så här skrev Tidskrift för Praktisk byggnadskonst och Mekanik: "Svenska industrien finnes här uselt representerat, att världen måste döma oss stå på den lägsta ståndpunkten av industriell utveckling".

- Det har sagts, att Londonutställningen hölls vid en tidpunkt när Sveriges industriella eftersläpning, i förhållande till England, var större än kanske vid någon tidigare eller senare tidpunkt.

År 1897 hölls en utställning i Stockholm, som visade att Sverige vid denna tidpunkt inte var ett efterblivet land. Stockholmsutställningen betydde mycket för svenskarnas självaktning och tro på sin förmåga. De hade också mycket att vara stolta över.- Ser vi på svenska uppfinningar, har vi tidigare talat om Jonas Wennström och trefasöverföringen. Sven Wingkvist hade kommit på det sfäriska kullagret, som skapade grunder till SKF. Alexander Lagerman hade uppfunnit komplettmaskinen för tändsticksproduktion. Gustaf de Laval, separator och ångturbiner. C E Johansson, mått-satsen, som så småningom skulle vara oundgänglig vid biltillverkning. C P Johansson, skiftnyckeln. Alfred Nobel hade uppfunnit dynamiten och blivit en av Europas rikaste män. År 1896 hade han dött och enligt hans testamente skulle årligen de bästa i världen i kemi, fysik, medicin, litteratur och fred belönas. Idag vet vi att ingenting fäster världens uppmärksamhet på Sverige som nobelprisen.

- Vad har hänt i Sverige mellan fiaskot 1851 och succén 1897?

Det var mycket. Några svar:

Den svenska obligatoriska folkskolan från 1842, hade gjort svenskarna till ett av världens mest läskunniga folk. Näringsfrihet, frihandel, lag om aktiebolag hade skapat ramverk. Inom detta ramverk lönade det sig för den enskilde att satsa sin energi och sina resurser. Folkrörelserna, väckelserörelsen och så småningom nykterhetsrörelsen och arbetarrörelsen, hade medverkat till att rycka upp det svenska folket från ett förfallet tillstånd.

Sverige hade fått en infrastruktur som höll landet samman. Främst bör järnvägarna nämnas.

Men Sverige hade i det sammanhanget också fått en optimism, som saknades tidigare. Det finns skäl att lyfta fram J A Gripenstedt, finansminister och mannen bakom satsningen på frihandel för Sverige. Han var liberal, men han menade också att det var staten som borde bygga de stora järnvägarna i Sverige.

Sverige var på 1850-talet ett land utan statsskuld. För ett järnvägsbyggande i stor skala behövde svenska staten låna pengar i utlandet. Många var rädda för detta, och för att driva igenom förslaget höll Gripenstedt ett tal år 1857, som har blivit känt som hans "blomstermålningar".- Där talade han om vilka förutsättningar som Sverige hade, om man hade framtidstro och vågade satsa på det som kunde bära frukt.

År 1897 visste man att Gripenstedt hade rätt i sin ljusa framtidsbild. Det vet vi idag också. Samtidigt bör dock sägas, att det är en himmelsvid skillnad mellan, att som på 1850-talet låna pengar till produktiva investeringar som järnvägar och att som år 1994 låna över 200 miljarder till svenska folkets konsumtion.

Min lilla studie är nu slut.

Förmodligen har jag talat vid sidan om ämnet. Det skulle, enligt den gamla skolan jag gick i, ge mig underkänt.

Meningen var att jag skulle berätta om hur farfarsfar kunde hålla värmen Och det är klart. Jag skulle ha kunnat säga:

En natt år 1850 frös farfarsfar och kröp över till farfarsmor och så blev farfar till.

Men jag tycker att det hade blivit litet för personligt och för kort.

Kommer

I förra numret (1/97) av tidningen fanns en antavla för separatistledaren Johan(nes) Riström. Hans farmors morfars farfar var bl.a soldat och hette Pahl Nilsson Loo. Pahl blev också morfars mormors farmors mormors farfars farfar till vår nye ordförande Björn Fredriksson, som har ett förflutet (snart) som yrkessoldat. Björn kommer i nästa nummer av tidningen att påbörja en berättelse om sin soldatsläkting Pahl.

Boden Överluleå ForskarFörening:s (BÖFF:s) 5-åriga historia

Avgående ordförandens summering

Att på två sidor skriva föreningens fem-åriga historia är en inte helt lätt uppgift. Det blir, som alla förstår mycket summariskt, men på Råbäcksgården finns en mer detaljerad historia för den, som är intresserad.

Ändamålet med föreningen är enl § 2: Att befrämja intresset för historia främst bygde-, person- och släktforskning, samt arbeta för bättre betingelser för sådan forskning.

Föreningen bildades den 8 februari 1992 på initiativ av Gun-Marie Åkerström, som också har ritat föreningens logotype och varit kassör sedan starten.

Den 31 december 1992 hade föreningen 90 medlemmar efter fem år 241, en närmast explosiv utveckling.

Omsättningen i kassan under första året var 18. 000 kr. 1996 var omsättningen 102.000 kr.

Föreningen tillhör Sveriges Släktforskarförbund och har varit representerad vid samtliga årsstämmor sedan 1992.

I mars 1992 trycktes vårt första medlemsblad i 60 ex. Det senaste gick ut i 300 ex. Arne Isaksson var redaktör fram till hösten 1996.

När föreningen bildades, fanns forskarlokalen i två små rum med dålig ventilation på fjärde våningen i Medborgarhuset. Det fanns två läsapparater. Man var tvungen att boka tid på biblioteket och hämta nyckel där för att komma in. Tillgängligheten var begränsad.

Forskarlokalen sades upp, när biblioteket måste spara. Genom överenskommelse med Kulturnämnden flyttades släktforskningen till Råbäcksgården, en mindre Norrbottens-gård, som flyttats till "Kyrkkläppens Hembygdsområde". Föreningen åtog sig att ge viss hjälp till forskare och ha viss tillsyn av material och lokaler.

Föreningen har från 1994 haft ALU-anställda i olika omgångar. De har varit Arne Isaksson, Ewa Sandberg och för närvarande Jeanett Svanberg. De har varit en stor tillgång.

Den 17 mars 1994 gick flyttlasset. Ett kodlås gör det möjligt, att med ett kort

komma in i lokalen mellan kl 07.00 och 21.00 varje dag. Medlemmarna kan köpa ett kort och övriga kan låna kort på biblioteket.

Vi vill åtminstone tro, att vår påverkan bidrog till, att biblioteket köpte in en läsapparat för rullfilm och mikrokort, och som också kan göra papperskopior av dessa, en ovärderlig hjälp bl a för att kopiera gamla tidningsartiklar eller t.ex. en dödsannons.

Före vecka 8 1995 var fjärrlånen gratis. Redan 1992 skulle avgifter införas. Genom föreningens agerande sköts beslutet upp. Samarbetet mellan BÖFF och biblioteket har gett släktforskarna i Boden en bra överenskommelse för fjärrlån av mikrokort. Ett årskort för 200 kr med obegränsat antal lån eller 17 kr/volym. Boden har den största ökningen bland Sveriges kommuner av fjärrlånade mikrokort under 1996, och ligger på femte plats för den totala utlåningen.

Genom penninggåvor, sponsring, bokförsäljning, lotterier m m har föreningen kunnat köpa in tre nya läsapparater, vissa renskrivna födelse-, vigsel och dödböcker, lokalhistoriska böcker m m samt en bättre begagnad kopieringsmaskin.

Genom flyttningen till Råbäcksgården, ett verkligt lyft för föreningen, har vi fått forskarlokaler, som är tillgängliga, när människor har tid att forska. Med bibliotekets apparater, BÖFF:s nyinköpta samt gamla ombyggda har vi nu 11 forskarplatser mot tidigare 2. Det gamla huset har visat sig vara lämpligt även för svårt allergiska personer. Andra besökare bör dock inte använda parfym eller rakvatten.

Föreningen har fått hyra en kammare i direkt anslutning till forskarlokalen. för kopieringsmaskinen och sina samlingar, vilka får användas av allmänheten.

BÖFF:s samlingar innehåller bl a:

* Julius Sundströms avskrifter av kyrkböcker från sju socknar och delar av fyra socknar. De omfattar tiden från det att socknarna bildades till omkr 1820, och har deponerats av Vuxenskolan.

* Ett 40-tal pärmar med tidningsurklipp från Boden, som samlats under många år, och som skänkts till oss av en anonym givare.

* Ett bildarkiv bestående av över 400 foton från gamla Boden-miljöer. Bilderna har till största delen anskaffats, reproducerats och försetts med text av föreningens bildansvarige, Rohland Öhman. Bilderna har använts av bl.a. studerande, lokaltidningar, åldringsvården m fl samt vid utställningar. De har hjälpt till att ge föreningen ett ansikte utåt.

Ett av rummen har kylskåp och den nödvändigaste utrustningen för kaffe-pauserna. Allt är gåvor.

Den 17 januari 1997 hade 10 000 personer skrivit in sina namn i Råbäcksgårdens Gästbok, men antalet besökande har varit väsentligt fler.

Under de fem år som gått, har BÖFF bl a:

* arbetat och arbetar fortfarande med soldatforskning inom Livkompaniet Västerbottens regemente, Norrbottens Fältjägarcorps, Norrbottens regemente från dess tillkomst till dess att indelningsverket upphörde

* i samarbete med andra föreningar anordnat föredrag och utställningar för allmänheten samt deltagit i julsyltning, invigningen av "Malmens väg", skördefester m fl liknande arrangemang

* medverkat vid fortbildning av lärare i ämnet lokal historia

* gett grupper av skolelever, inom ramen för fritt valt arbete, undervisning i släktforskning

* medverkat i närradions studio 3 i en serie (8x15 min) med namnet "Före Boden blev stad"

* medverket i kommunens utställning på Stockholms centralstation med anledning av, att Boden blev årets kommun 1996.

Gun Marie Åkerström och Arne Isaksson har lett studiecirkelar i släktforskning

Björn Fredriksson har medverkat vid arbetet med "Malmens väg".

Gun-Marie Åkerström har gjort en släktutredning om Pehr Andersson, Gällivare-malmens upptäckare.

Allt det, som föreningen åstadkommit under våra fem första år, måste firas, vilket gjordes med supé och dans på SJ:s Fritidsgård den 8 februari 1997. Bland de 36 deltagarna fanns inte bara duktiga släktforskare utan även de som med inlevelse kunde deklamera vers. Det blev ett mycket lyckat firande.

När jag nu lämnar ordförandeklubban till Björn Fredriksson, är det i trygg förvisning om, att den hamnat i goda händer.

Vid årsmötet blev jag uppvaktad av föreningens medlemmar med ett väggur i tenn och en blombukett, som var enorm. Föreningen överlämnade också en blombukett, som inte stod medlemmarnas efter. Jag blev rörd till tårar. När jag lämnade årsmötet, var jag omtumlad.

Jag vill på detta sätt tacka alla, som bidragit till uppvaktningen.

Jag önskar föreningen lycka till i fortsättningen och tackar medlemmar, bibliotekets personal och styrelseledamöterna för gott samarbete under de fem år, som gått.

Kristina Öhman
Avgående ordförande

OBS !

Kontorslandslagets annons, i vårt Medlemsblad nr 2 1996, har fått en missvisande formulering.

15 % rabatt gäller på det sortiment som finns i deras katalog. Vad gäller övriga produkter kan priset diskuteras med Henry Eriksson, som beklagar de missförstånd som uppstått.

Rapport från årsmötet

Så har det varit årsmöte igen, mötet hölls i Robbgården den 16 mars. Avgående ordförande Kristina Öhman var mycket glad att dagordningen inte räckte åt alla, det hade aldrig förr hänt, menade hon.

Det var ca 40 medlemmar på mötet som valde Olle Blombäck till mötesordförande samt Ewa Sandberg till sekreterare.

Kristina berättade om föreningens aktiviteter under 1996 samt lite om föreningens tillkomst för fem år sedan. Revisorerna redogjorde för den ekonomiska situationen och den visar på att vi har ett plus i kassan, men att vi också har en förlust det gångna året på lite drygt 4 000 kr, men vi har gjort en "stor" investering i en bättre begagnad kopieringsapparat. På årsmötet beslutades det om att ändra § 3 i stadgarna, föreningens adress, från kassörens till sekreterarens, så nu har föreningen adressen till Ewa Sandberg. Medlemsantalet var den 31/12-96 241 st.

Efter ett snabbt möte (ca 45 minuter) kom vi till stunden då vi avtackade Kristina som ordförande, ett antal av medlemmarna hade samlat pengar och köpt henne en klocka av tenn med vår "loggo" ingraverad på urtavlan, en mycket vacker klocka, samt blommor.

Från styrelsen fick hon också blommor och sen räckte hon över ordförande klubban till vår nya ordförande Björn Fredriksson som var glad över att Kristina inte helt släpper taget utan sitter kvar i styrelsen, Tyra Henriksson kunde tyvärr inte närvara vid årsmötet men hon kommer också att bli avtackad med en bok, som tack för den tid hon varit med i styrelsen.

Efter mötet var det dags för fika, i år stod Ebba Nilsson-Bergström för det utsökta brödet, Ebba blev även invald i styrelsen som suppleant och medan det dracks kaffe och pratades så visade Gunnar Glaas vår blivande hemsida på Internet, vi kommer så småningom ut på nätet och då under Bodens Kommuns hemsida under föreningar.

De nya stadgarna finns att hämta i Råbäcksgården.

Jeanett Svanberg

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
1	K	O	L	E	R	A	X	S	T	R	U	P	S	J	U	K	A	X
2	A	V	I	X	E	D	I	T	U	U	S	X	X	E	L	V	I	S
3	L	A	M	E	G	O	X	Ä	R	X	A	L	M	S	V	E	D	A
4	I	L	A	X	N	L	X	X	X	E	X	E	A	U	X	D	S	X
5	X	X	X	L	I	F	S	J	U	K	A	X	E	S	T	X	X	L
6	X	K	U	N	G	S	L	E	D	E	N	X	X	X	E	B	B	E
7	M	Ö	R	X	S	Å	R	X	X	B	A	C	K	K	O	R	G	
8	A	R	T	I	S	T	X	N	X	S	R	X	X	A	L	S	X	I
9	N	A	I	V	X	R	E	K	A	P	I	T	U	L	A	T	I	O
10	T	X	M	A	X	Ö	X	O	D	E	N	X	K	F	X	A	X	N
11	A	N	A	L	X	M	E	N	X	E	G	O	X	A	N	D	E	X
12	L	I	X	O	R	X	T	I	X	D	A	R	X	T	I	X	R	Ö
13	S	H	E	J	K	X	X	O	M	A	R	K	E	R	A	D	X	D
14	L	I	X	O	X	H	O	R	X	X	E	X	N	A	N	A	X	E
15	Ä	L	S	K	A	X	V	E	R	B	X	E	G	X	X	G	X	H
16	N	I	X	I	N	V	I	T	X	R	E	D	E	X	I	S	T	E
17	G	S	X	X	K	X	S	X	F	Ä	X	L	Ä	X	M	A	M	
18	D	M	X	L	A	E	S	T	A	D	I	U	S	X	T	E	R	M
19	E	X	Ä	X	R	B	X	Ä	R	E	X	X	K	X	O	J	X	A
20	R	Ö	T	F	E	B	E	R	X	X	B	R	A	S	K	A	X	N

Här är lösningen på korsordet som fanns i nr 4 1996.

Transumt af Kongl. Maj:ts förnyade
Lego-Stadga den 23 November 1833,
Art. 8, § 46.

Tjenstehjon, som flyttar från en till annan församling, åligge, att för kyrkoherden i den församling, derifrån flyttningen sker, förete sitt erhållne Affskedsbetyg, i brist hwara Kyrkoherde Prestbelwis icke meddela må. Mid ankomsten i tjensten upplwise Tjenstehjon för Husbonde det Prestbelwis, Tjenstehjon erhållit; Och bör detta belwis, wid En R:dr 32 skill. böter, äfwen för Kyrkoherden i församlingen inom fjorton dagar förete. Hwarje Tjenstehjon, som förut tjent, ware wid Tre R:dr 16 skill. böter pligtigt, att så snart det i tjensten ankommit, till Husbonde aflemna det Affskedsbetyg, Tjenstehjon af förre Husbonden undfått.

TACK!

Ett varmt tack från BÖFF:s styrelse för alla de gåvor och bidrag vi fått:

Adolfsson, Kerstin	Boden
Adolfsson, Gudrun	Boden
Bergström, Lars	Boden
Blombäck, Olof	Boden
Broström, Sven	Boden
Burström, Solveig	Boden
Degerlund, Torsten	Öjebyn
Engelmark, Karl-Erik	Boden
Edholm, Ingrid	Jukkasjärvi
Engström, Lennart	Råneå
Engström, Mikael	Boden
Englund, Uno	Boden
Engman, Anders	Sörbyn
Eriksson, Valborg	Boden
Eriksson, Ingrid	Boden
Eriksson, Margit	Boden
Eriksson, Gun	Sidensjö
Fredriksson, Björn	Boden
Fredrisson, Rolf	Boden
Gezelius, Eilert	Boden
Granqvist, Åke	Boden
Gustavsson, Valdemar	Boden
Gustavsson, Gun	Boden
Hed, Lisbet	Boden
Johansson, Irma	Boden
Johansson, Rune	Boden
Johansson, Barbro	Boden
Karlsson, Alice	Boden
Korvi, Börje	Boden
Larsson, Susanne	Boden
Lindgren, Hans	Boden
Livbom, Carina	Boden
Lundman, Brita	Boden
Molin, Nils	Boden
Nilsson-Bergström, Ebba	Boden
Näslund, Marianne	Boden
Persson, Birgitta	Boden
Persson, Hans	Boden
Pettersson, Helga	Boden
Pettersson, Sven	Boden
Påhlsson, Kurt	Boden
Rutberg, Constance	Boden
Rutberg, Sven-Olov	Boden
Rönnbäck, Bengt	Boden
Sandström, Ingvar	Boden
Selberg, Torbjörn	Sörbyn
Storm, Jan	Enskede
Ström, Per-Erik	Tobo
Sundberg, Sten	Järfälla
Sundkvist, Ingrid	Boden
Söderberg, Lilian	Boden
Söderlind, Stig	Boden
Texvall, Max	Boden
Wahlberg, Herman	Boden
Wikman, Ulla	Boden
Wännman, Gunnar	Boden
Åkerstrand, Ingmar	Boden
Åkerström, Sven	Råneå
Öhman, Kristina	Boden

samt till alla som gett bidrag i mikro-kortssparbössan.

STACKARS MAN

- Stackars man, sa läkaren till den ovanligt foglige patienten. Kan ni ge mig någon anledning till er sinnessjukdom.

- Jodå, svarade patienten. Jag gjorde bekantskap med en änka, som hade en vuxen dotter. Jag gifte mig med modern och någon tid därefter gifte min far sig med min styvdotter. Därmed blev min hustru och jag själv svärföräldrar till min far. Min dotter blev samtidigt min mor.

En tid därefter fick min styvmoder, alltså min hustrus dotter, en son och den pojken var naturligtvis min bror, eftersom han var min pappas son, men han var också son till min hustrus dotter och alltså hennes dotterson, varför jag blev morfar till min bror.

Så fick min hustru en pojke och denne blev min fars svåger. Min sons styvsyster är också hans farmor, ty han är hennes styvsöns barn. Min far är mitt barns svåger enär hans syster är min fars hustru.

Jag är sålunda bror till min egen son och han är mormors barn. Jag är min mors svåger och min hustru är min farmors mor. Ja, till och med min farmors mormor. Mitt barn är min farmors nevö, och jag är farfar till mig själv. Jag är bror med min far och samtidigt både far och son till honom. Min hustru är min mormor, mor, svägerska och svärdotter. Jag är far och son till mig själv.

- Tack, tack, sade läkaren, nu förstår jag.

Ur ÄTT & BYGD nr 17 år 1987.

PROTOCOLL HALLET VID KYRKO-RÅDET I RANEA PRESTEGÅRD DEN 28 OCTOBER 1828.

Närvarande Ledamöter utom undertecknad
 Pastor
 Herr LansFiskalen Joh.M. Baudin
 Herr Inspektoren O.F. Moosberg
 Herr KronoLänsman J.P. Ekstedt
 Bönderna Jöns Andersson, Joh. Hvitman
 och Joh. Åberg i Rånbyn samt Klockaren
 J.P. Rosenius.

Afskedade Sergeanten Clemens Eurén och
 dess hustru; afskedade Corporalen
 Fredrik Löf och dess hustru voro i an-
 ledning af inkomne Klagomål öfver deras
 husliga oordentlighet före kallade och
 förekommo först Eurén och dess hustru:

Sedan Eurén och dess hustru på tillfrå-
 gan medgifvits att de af ordföranden
 tidt och ofta under dess Tjenstetid i
 församlingen emot den osedlighet och
 oväsande, som i deras hus försports, er-
 hållit ömma varningar och före-
 ställningar, hördes Eurén först och be-
 rättade såsom dess ord föllo, att något
 slammer kunnat de föregående (åren)
 förefalla i deras hus, föranledt af dess
 hustrus ogina uppförande, benägenhet för
 svordom och otidighet emot Eurén;
 hvilket sednare skall ha gått så långt,
 att Eurén blifvit kallad för Rackare.

Men sedan Euréns son, Myndige Petter
 Eurén, för något öfver ett år sedan hem-
 kommen i Faderns Tjenst, derunder visat
 sig trög och vårdslös i arbetet; samt
 sistl.e våhr, då Eurén skolat honom
 sådant förhålla, med Slagsmål sin Fader
 överfallit, har Euréns sinne förändrats
 och (plump) Hus blifvit våldsammare, än
 tillföre och hvar till äfven skulle
 bidragit, att hustrun syntes understödja
 eller gifva medhåll åt sonens för-
 hållande emot sin Fader - Af ordsak att
 sonen Petter sistl.e sommar låtit up-
 arbeta (...) Lindor under Hemmanet, och
 igenlagt ett stycke Åker har Eurén här-
 före en dag sistl.e vecka gifvit sonen
 föreställning som föranledt först träta
 och buller, och slutligen slagsmål,
 dermed Eurén då jämväl blifvit af sonen
 öfverfallen; hvaraf hustru och barnen
 tagit sig anledning att öfvergifva
 huset, och inqvarterat sig i Grann-
 gårdarna, där de ännu sig upphöllo.

- Medgifvandes Eurén att dess för-
 hållande inon huset varit ofridsam; och
 icke sådant, som en Christelig Husfader
 ägnade, hvilket särdeles skulle in-
 träffat, då Eurén förplägar sig af
 starka drycker.

Euréns hustru skall vidare efter Eurén
 utsago, vid ett tillfälle kastat en

Eldbrand efter Eurén, och i öfrigt varit
 mindre renlig och skicklig hushållerska
 så att de sysslor som tillhört en Mat-
 moder skola eftersatts.

Euréns hustru hördes härefter och
 berättade, att mannens uppförande under
 mäst hela deras Ägtenskap varit emot så
 väl henne, som barnens i högsta grad
 våldsamt och oroligt så att de ej sällan
 stått under hugg och slag, ock så väl
 dag som natt mäst öfvergifva hus och hem
 och söka tillflykt hos grannar.

- Detta mannens uppförande, har särdeles
 de sednare åren, yttrat sig i både i
 dess rusiga och nyktra tillstånd, och
 skall ej sällan inträffat att hon af
 mannens behandlings fall varit
 öfverhöljd af blånader.

- Och uppgaf hustru Eurén vidare, under
 bestridande att sonen Petter henne
 vetterligen i någon mån förorättat
 fadren, att, då mannen sistl.e vecka en
 dag hemkommit i berusat tillstånd, har
 han varit ofridsam, söndrat Dörren till
 Boningsrummen och öfverfallit såväl
 Hustrun som Barnen med slagsmål,
 skolande sonen Petter dervid med en
 Bärling blifvit illa slagen af Fadren,
 så att Bärlingen gått af och sonens arm
 vore mycket svullnad.

- Hustrun och Barnen hade dervid
 blifvit utkörde; och såsom, förut
 uppgifvits flyttat till närmaste
 grannar, där de ännu uppehöllo sig, utan
 att våga till huset åter flytta.

- Vid ett annat tillfälle skall mannen
 ha spottat Hustru Eurén i ansigtet så
 att hon deraf blifvit öfverhöljd; och
 skall mannen kort före det sednaste
 stora oväsandet en dag hemkommit och
 öfverlastad af drycker slagit med kraft
 näven i en Deg som hustrun då höll på
 att förbaka, samt söndrat tvänne bröd,
 och då Hustru Eurén häröfver förskräckt
 satt sig i spisen tagande dess minsta
 Barn i famnen, har Eurén med en slef öst
 vatten, såväl på henne, som Barnet, och
 fattat Hustrun dels i näsan, dels i mun,
 och kringvridit hakan och käkarna, så
 att hon i den ena fått och har så ondt,
 att hon medelst tuggning har svårt att
 föda sig; Hvarutom mannen vid detta
 tillfälle stött Hustruns hufvud mot en
 vägg, så att blånad deraf uppkommit, och
 för öfrigt skall han i sitt våldsamma
 och vilda tillstånd söndrat de Bohags-
 ting och Lösöre Egendom han öfverkommit.

- At hvad Eurén emot dess Hustru såsom

felagtigt anmält, erkände hon endast att en lång tids varo med Mannens oroliga lefnad och under derunder öfvade ständiga svordomar, ledt henne att äfven öfva denna last; och att då Mannen vid ett tillfälle brutit hennes hand, hvori hon sittande i Spisen hade fattat en Eldbrand, hade hon uppbragt af mannens uppförande kastat Eldbranden efter Mannen utåt golfvat; Men att hon i öfrigt med ord eller gärningar förgått sig mot Mannen förnekades, under uppgift att hon med de ringa tillgångar Mannens allmänt kända stötande och utsväfvande lefnad lemmanat i huset, sökt i yttersta måtto uppehålla det samma och för ingen del misshushållat.

Eurén åter erkände ej annat af hvad dess hustru sålunda fört honom till last, än att han vid det af henne uppgifna tillfälle då Eurén skall varit drucken, i anseende dertill, att han varit högtalig, slagit några slevvar vatten öfver henne - och att han af Husets egendom, söndrat en stol och en kruka, och förblef för öfrigt vid sine förre upp.

-Af Euréns grannar vore härvid tillkallade Bönderna Erik Wiklund och Lars Andersson samt Olof Holmlunds hustru Brita Andersdotter för att höras om vad de hade sig kunnigt rörande lefnadsförhållandet inom Euréns hus; och förklarade alla, att efter hvad en längre tids erfarenhet bekräftat, hade de erfarit, att Eurén fört ett i högsta grad våldsamt lefnadssätt i dess hus, såväl förän Sonen Petter sista gången kom hem, som efteråt, hvaraf ofta händt, att Hustru och Barn, nätter och dagar måst fly huset, och söka skydd hos Grannarne; och ansågo alla att Eurén vore egentligen ordsaken till osämjan Makar och Barn emellan; uppgifvande Wiklund särskildt, hvad Eurén äfven besannade, att om han och öfrige grannar, efter Euréns sednaste slagsmål i huset förbarmat sig öfver Euréns barn, särdeles en i Febersjukdom liggande dotter, hade de säkert af Köld fått omkomma. Efter det Ordförande härupå yttrat sin önskan, det han helst såge att Eurén och dess Hustru åtminstone på någon tid borde försöka i Äktenskap med hvarandra sammanleva och Eurén bättra sitt omänskliga förhållande inom huset; anmälte Euréns Hustru att hon för fredande af sitt lif och undgående af vidare misshandling, ej kunde dertill samtycka, helst mer än en tjuguarig erfarenhet förvissat henne derom, att någon förändring i mannens lynne och lefverne ej voro att vänta. Viljandes hon häldre, såsom dess ord föllo, kring landet tigga sin föda, hvaremot Eurén till sammanflyttning biföll, på försök under Ett Års tid som egentligen afsett den i lag föreskrifven varning.

Med detta ärende, och hvad Eurén samt dess Hustru emot hvarandra angifvit, ansåg Kyrkorådet sig ej böra taga vidare befattning, såsom tillkommande Allmänna Domstols behandling.

Avskrift från mikrokort: Råneå KI:4 S09674 1/4

Anm.: Clemens Eurén var född 1784 som näst yngsta barnet till kyrkoherden i Råneå: Per West-Eurén och Catarina Margareta Nording. Clemens gifte sig 1810 med Margareta Helena (Greta Lena) Persdotter-Löfgren född 1784 och dotter till socken-skräddaren Petter Löfgren och Magdalena Andersdotter i Prästhalm. Sonen Petter, som omnämns i protokollet, föddes f.ä. 1806 och dog 1829 i flussfeber.

Clemens och Greta Lena fick 9 barn, det sista föddes 1827. Vid giftermålet var Clemens underofficer vid Vasa Regemente. Han var sedan hemmansägare i Rånbyn till ca 1838-40 då han blev inhysses.

Åtminstone från 1849 fick "Clemens Euréns hustru" fattighjälpen med 2 Lispund spannmål; 1852 fick hon t.ex. 4 pund korn och 1 Rdr 16 Skr "till hjälp i kläder". Härnösands Stifts Herdaminne skriver om Clemens (som son till Per West-Eurén) att han var "ytterst händig att skära i trä, men av vilt lynne". Clemens dog "fattig" 1856 i Rånbyn och Greta Lena dog 1862 på fattiggården.

Gun-Marie Åkerström

SKVALLERSPALTEN

Microkort: Nederluleå E:1 9/10

Dessa som för hvarjehanda grofwa lustar och missgerningar blifwit, efter Lag och Kongl.förordningar wederbörligen straffade.

År 1766

- den 23 Februari undergick unga Bonden Jöns Christophersson i Heden hemlig kyrkopligt för begånget lönskaläge med pigan Maria Nilsdotter från Sunderbyn.

- den 23 November piga Anna Eriksdotter Pamp ifrån Benzebyn heml.skrift för snatteri.

- den 21 December undergick drängen Eric Olsson ifrån Sunnerbyn uppenbar skrift och aflösning för begången stöld.

Att släktforska i Norge

I VärmlandsAnor nr 1, 1997, berättar Ottar Stordahl (på norska) om möjligheter att släktforska i Norge. Artikeln innehåller bl.a. uppgifter om vad som finns i olika arkiv, samt adresser till arkiv.

* * *

I Norge är sekretes tiden 80 år. Kyrkböckerna innehåller uppgifter om dop, konfirmation, vigsel, begravning samt in- och utflyttning. Någon motsvarighet till våra husförhörlängder finns inte.

Det finns kyrkböcker som är från 1623, men på de flesta orter började böckerna föras omkring 1720. Även i Norge har kyrkböckerna förstört material. De äldsta dopböckerna saknar ofta uppgift om mammas namn. Den första verkliga förordningen kom 1812, och har ändrats 1820 och 1877.

I 1820 års uppställning innehåller:

- Dopboken uppgift om huruvida barnet är fött inom eller utom äktenskap, samt om dopet skett hemma eller i kyrkan.
- Konfirmationsboken uppgift om namn, ålder, födelseplats och föräldrar. (1877 tillkommer födelse- och dopdatum).
- Vigselboken uppgifter om parets bostadsort, deras föräldrars namn, vaccination och tidigare äktenskap. (1877 tillkommer även konfirmationstidpunkt och -plats, och äktenskapstillstånd)
- Dödboken uppgift om dödsorsak, samt uppgift om dödfödda. (1877 tillkommer uppgift om begravnings- resp. jordfästningsdatum. Kan skilja eftersom väder och väglag kunde göra så att prästen ej kunde närvara vid begravningen - jfr Jokkmokk, Rikti-Dokkas etc.)
- In- och utflyttningslängderna innehåller, till skillnad mot 1812 års förordning, särskild uppgift om barn.

År 1845 blev borgerlig vigsel tillåten, med plikt att meddela till ortens präst, vilket ofta försumrades.

Folkräkningar kan ge upplysningar om familjesammansättningen. Den första räkningen utfördes 1664-66, och innehåller endast namn på män samt pojkar över 12 år. Från 1666 finns även yngre pojkar med som tillägg. Räkningen är uppställd efter gårdarna och innehåller som regel namn och ålder på personerna. (Hela landet söder om Finnmark utom Fron i Gudbrandsdalen - 16 r1 mikrofilm hos Riksarkivet, Oslo)

Folkräkningen 1701 (våren 1702) innehåller de nordligaste delarna. (10 r1 mikrofilm)

Folkräkningen 1769 saknar personnamn. Folkräkningen 1801 ger upplysning om gårdar, husmansplatser, personer med

fullständigt namn, familjeförhållande (husbonde, fru, barn, tjänstefolk etc.), yrke och militär ställning. (Finns på mikrofilm hos Riksarkivet, samt utgiven i tryck, med alfabetiskt register för personer och gårdar)

Folkräkningarna 1815 - 1855 innehåller endast statistik.

Folkräkningen 1865 innehåller förutom samma sorts uppgifter som 1801 års även födelseplats, trosbekännelse, blindhet, sinnessjukdom samt uppgifter om gården. (mikrofilm hos Riksarkivet)

Folkräkningen 1875 har samma sorts uppgifter som 1865 förutom uppgifterna om gården.

Folkräkningarna 1891 och 1900 innehåller endast personuppgifter.

Riksarkivet i Oslo har kopior av mikrofilm för utlåning. På mikrofilm finns bl.a. tingsböcker, skiftesprotokoll, kyrkböcker, folkräkningar, fogderäkenskaper, militära rullor och emigrantprotokoll. Lånas som fjärrlån via bibliotek.

Biblioteket tar f.n. inte ut någon avgift för dessa lån, däremot kunde länsbiblioteket inte lämna besked om huruvida Oslos riksarkiv tar ut avgift.

Artikeln som ovanstående uppgifter är hämtade ifrån, finns i sin helhet i tidningshyllan i "köket" på Råbäcksgården.

Nya mikrokort

A. Ljungs familjeregister: Gällivare, Karesuando och Jukkasjärvi.
Luleå Domförsamling: födda, vigda och döda 1898 - 1920.
Piteå Stadsförsamling: födda, vigda och döda 1898 - 1920.

Försäljning

Föreningen säljer ett antal läsapparater för mikrokort, stolar, bord och pärmar.

Om du är intresserad av att köpa något av detta, så ta kontakt med någon i styrelsen eller kom in till Råbäcksgården och titta.

Efterlysningar

Är det någon som känner igen dessa personer?
Bilden är tagen i Karin Bäckgrens ateljé i Råneå, troligen kring sekelskiftet.

Vissa släktdrag gör att jag tror att den äldre mannen är min mormors far hemmansägaren i Gunnarsbyn Nils Nilsson-Näsvall, 18/1 1839 - 20/2 1909.
Tacksam för upplysningar!

Jan Storm
Långåkersvägen 64
122 41 Enskede
Tel 08-647 49 34

Föräldrar till skräddaren **Fredrik Sköldmark**, född 1804, 1808 eller 1809. Gift med **Anna Stina Andersdotter** i Brobyn. Fredrik dog 23/1 1846, enligt uppgift 37 år och 15 dagar och Anna Stina dog 29/12 1894, då hon bodde i Skogsåns såg. Barn: Anna Charlotta f 12/1 1840, Johan Fredrik f 11/12 1842 och Gustav Adolf f 19/6 1846.

Kurt Pahlsson
Parkgatan 17
961 36 Boden
Tel 0921-555 90

Gravstensinventering

I BÖFF:s medlemsblad, nr 3 1994, skrev vi om den gravstensinventering som Forskarförbundet genomför över hela landet, sedan slutet av 1970-talet. Du som är intresserad av att delta i detta projekt, och samtidigt få chansen att dokumentera din egen släkts gravstenar, kan ta kontakt med Länsmuséet i Luleå eller Britt Hagman på Släktforskarförbundet. Blanketter för dokumentation finns i vår förenings forskarlokal.

Tidnings dop

Vi har i redaktionen funderat över att ha ett namn på vårt medlemsblad, vi har även förankrat det i styrelsen som ser positivt på den saken, jag vill som redaktör att namnet ska ha en förbindelse till bygden och till föreningens verksamhet, men nu är det med er hjälp som vi ska döpa vår tidning, kom med förslag på namn som är slagfärdiga och lätt att komma ihåg. Skicka sedan förslaget till vår sekreterare Ewa Sandberg, adressen hittar ni under informationen om styrelsen.

Har du betalat medlemsavgiften ???

I förra medlemsbladet bifogade vi ett inbetalningskort för medlemsavgiften 1997. De flesta har betalat men vi saknar ännu avgiften från ett 50-tal. Om du fortfarande vill vara medlem, vilket vi hoppas, så var snäll och betala avgiften snarast. Nästa nummer av medlemstidningen kommer bara att sändas till de som betalat för 1997.

G-M Åkerström / kassör

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning
retur med nya adressen till:

B Föreningsbrev

BODEN ÖVERLULEÅ
FORSKARFÖRENING

Gun-Marie Åkerström
Kvarngatan 17
961 64 Boden

RÖTTER

Världens enda dagstidning för släktforskare.

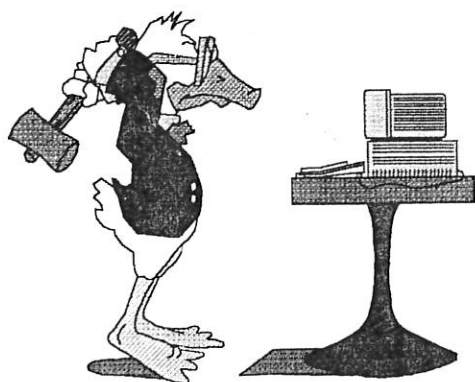
Världens enda dagstidning för släktforskare ges ut på svenska.

Av Sveriges Släktforskarförbund.

I RÖTTER hittar du dagsfärska nyheter, spännande »länkar» ut i släktforskarvärlden och kittlande kändisskvaller. Du finner intressanta artiklar, engagerande debatter och nyttiga tips och råd. Plus mängder av forskningsresultat. Och precis som i en vanlig släktforskartidning kan du efterlysa försvunna släktingar (men i RÖTTER behöver du inte vänta i månader på att frågan ska publiceras). Och bäst av allt: det kostar ingenting.

<http://www.genealogi.se>

För att kunna läsa RÖTTER behöver du en dator, ett modem och ett Internet-abonnemang.

Projektet

DATABODEN

(Ovanför Arbetsförmedlingen)

Öppettider

Vardagar 09.00-16.00

För personer som vill skriva
och underhålla sin datavana.